

ARCX
monumentenzorg en cultuurhistorie

object: Gaanderenseweg 381 Doetinchem
ARCX rapport: 0913
onderwerp: bouwhistorische waarneming
bezoekdatum: 16 juni 2016
rapportage: 27 juni 2016, totaal 5 pagina's
opdrachtgever: dhr. J.G. Gerritsen
opgesteld door: H.P. Boer ING.

Voor boerderij 'De Pol' aan de Gaanderenseweg 381 in Doetinchem is door ARCX in juni 2013 in opdracht van de gemeente Doetinchem een bouwhistorisch onderzoek uitgevoerd. In de periode daarna is door de eigenaar van het complex het casco van het woongedeelte en de vrijstaande doorrijschuur hersteld. In het kader van een nieuwe bestemming speelt momenteel een aanpassing van het bestemmingsplan voor deze locatie. Voor de behandeling daarvan heeft de gemeente Doetinchem om een aanvulling op het eerdere bouwhistorische onderzoek verzocht. Aan ARCX is door de eigenaar gevraagd om de cultuurhistorische waardering te actualiseren van de als gemeentelijk monument beschermde onderdelen (boerderij, voormalig bedrijfsgebouw, aangebouwde vaaltschuur en doorrijschuur).

beschrijving

De omvang en hoofdopzet van de verschillende delen is sinds juni 2013 niet gewijzigd. De uitgevoerde werkzaamheden betroffen het verder strippen van het interieur van het woonhuis, het constructieve herstel van de dakconstructies, het aanbrengen van nieuwe dakbedekkingen, het aanpassen van de indeling en het pleisteren van muren aan de binnen- en buitenzijde.

Deze werkzaamheden zijn volgens opgave van de eigenaar conform de door de gemeente Doetinchem verleende noodzakelijke vergunningen uitgevoerd.

Genoemde werkzaamheden zijn over het algemeen op een zeer terughoudende wijze en met behoud van zoveel mogelijk historisch materiaal uitgevoerd. Waardevolle onderdelen en elementen bleven ongewijzigd en werden met een substantiële inspanning gerestaureerd.

Deze ingrepen geven dan ook geen aanleiding om de eerder op 5 juni 2013 opgestelde cultuurhistorische waardering te herzien, aan te passen of aan te vullen.

Overzicht van de boerderij vanaf de achterzijde met op de voorgrond de resten van het afgebrande bedrijfsgebouwtje.

Eiken zolderbalklaag in de heerd, deze vloer wordt met een stalen onderslag ondersteund.

Zolderbalklaag in de opkamer.

Tegelvloer in de voormalige gelagkamer.

Herstelde eiken daksporen van de kap van het woongedeelte.

De zijgevel van de doorrijschuur is vernieuwd en voorzien van grote openingen.

Omdat slechts het casco gerestaureerd werd, is het object nu (nog) niet in een bruikbare of bewoonbare staat. Ook het noodzakelijke herstel van met name de gevels van de boerderij heeft nog niet plaatsgevonden.

Op grond van de huidige staat van het complex zijn de volgende aandachtspunten geformuleerd met betrekking tot een aantal waarschijnlijk nog te verwachten ingrepen en werkzaamheden waarbij de cultuurhistorische waarde een belangrijke rol zal spelen:

dakbedekkingen

Om de bestaande pannenlijn niet te beïnvloeden zijn de daken niet thermisch geïsoleerd. Mogelijk wordt dit in de toekomst wel noodzakelijk. Om de historische eiken daksporen geheel in het zicht te houden, heeft het de voorkeur om deze isolatie aan de buitenzijde van het dakbeschot aan te brengen. Ook in bouwfysisch opzicht biedt dat voordelen. In dat verband is de keuze voor underlayment als beschot minder gelukkig te noemen. Daarnaast kan van de moderne machinale nagemaakte oud-Hollandse dakpannen opgemerkt worden dat deze door hun strakke uiterlijk en de los aangebrachte vorsten het historische beeld verstoren. Ook de uniforme dekking van hoofdgebouw en doorrijschuur levert geen positieve bijdrage aan de ruimtelijke hiërarchie tussen de gebouwen. Voor de brand was het dak van het woongedeelte met een handgevoerde oud-Hollandse dakpan gedekt, oorspronkelijk waarschijnlijk met riet.

binnen- en buitenpleisterwerk

Het pleisterwerk is tijdelijk en vrij grof aangebracht. Zowel binnen als buiten is een gladdere en strakkere afwerking passender bij de historische context van het gebouw.

gevelherstel

Bij gevelherstel (vensters en voegwerk) dient de bestaande situatie leidend te zijn.

zolderborstwering

De open spouw tussen de halfsteens zolderborstwering van het woongedeelte en de gemetselde voorzetwand aan de binnenzijde daarvan dient zo vormgegeven te worden, dat er geen kans bestaat op inwendige condensatie, met kans op vochtophoping en schade ter hoogte van de oplegging van de zolderbalklaag.

doorrijschuur

De eiken gebintconstructie van de doorrijschuur vormt een belangrijk onderdeel van de historische opzet van dit gebouw en is mogelijk afkomstig van een in 1882 verplaatste en verbrede voorganger. Hoewel de constructie visueel uit twee hergebruikte delen lijkt te bestaan, zijn alle onderdelen voorzien van een doorlopend telmerkensysteem met gehakte telmerken. De verschillende onderdelen zitten voor zover waargenomen nog op de oorspronkelijke plaats.

erfinrichting

De onderlinge ruimtelijke relatie tussen met name het hoofdgebouw en de doorrijschuur en de functionele eenheid van het erf als totaal is door de aanplant van hoog opgaande heggen minder overzichtelijk geworden.